

Sunne
kommun

Förskolan Prärien Läsåret 24/25

Arbetsplan och plan mot kränkande behandling

Dokumenttyp	
Beslutad av	
Reviderad av	
Dokumentansvarig	

Innehåll

1. Presentation av förskolan	5
2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolan utbildning	6
3. Vision för förskolan i Sunne kommun	6
4. Utbildning och undervisning	6
4.1 Lek	6
4.2 Språk och kommunikation	6
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete	6
5. Kunskapsutveckling	7
5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
5.1.1 Förskolans nuläge utifrån vårens utvärdering:	7
5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	8
6. Tillgänglig lärmiljö	8
6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	8
6.1.1 Förskolans nuläge utifrån vårens utvärdering:	9
6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	9
7. Ledarskap	9
7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	9
7.1.1 Förskolan nuläge utifrån vårens utvärdering:	10
7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	10
8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	10
8.1 Nuläge	10
8.2 Mål	11
8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktighet)?	11
8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	11
8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	11
8.6 Kunskapsutveckling	11
8.7 Tillgänglig lärmiljö	11
8.8 Ledarskap	11
8.9 Uppföljning	11
8.10 Utvärdering	12
9. Pedagogisk planering	12

9.1 Nuläge.....	12
9.2 Mål.....	12
9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	12
9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?.....	12
9.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	12
9.6 Kunskapsutveckling	12
9.7 Tillgänglig lärmiljö.....	13
9.8 Ledarskap	13
9.9 Uppföljning.....	13
9.10 Utvärdering	13
10. Bilaga – Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	14
10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering	14
10.2 Plan mot kränkande behandling.....	15
10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?	16
10.4 Vad är kränkande behandling?.....	17

1. Presentation av förskolan

Förskolan Prärien är Sunnes första förskola och är placerad i centrala Sunne. Förskolan består av fyra avdelningar Pluto, Kometen, Månen och Stjärnan, totalt finns det 75 platser varav 58 barn inskrivna.

Månen har barn i åldrarna 1-4 år, Kometen 1-4 år, Pluto 1-4 år och på Stjärnan går de äldsta barnen som är 4-6 år.

På förskolan har vi eget tillagningskök med egen kokerska som lagar vår mat.

Vi tycker att utevistelse varje dag är viktigt för barnens hälsa. På vår stora gård får barnen möjlighet till varierad rörelse, lek och aktivitet året om.

I vårt tema "Lekfullt lärande i sagans värld" stöttar och utmanar vi barnen utifrån målen i läroplanen och det blir även den röda tråden för det gemensamma arbetet.

Vi vill skapa en trygg, lärorik och lekfull miljö och ha ett gott samarbete med vårdnadshavare för att tillsammans ge barnen omsorg och trygghet samt bra förutsättningar för utveckling och lärande.

Våra ledord är **välkomnande, delaktighet och lekfullhet**

- Alla ska känna sig välkomna och mötas med hänsyn, vänlighet och respekt. Vi vill att alla ska känna sig lika mycket värda samt känna trygghet under sin vistelse på förskolan och i mötet med vår utbildning.
- Alla ska känna delaktighet och ha inflytande över sin vardag. Alla ska bli sedda, lyssnade på och bekräftade för den de är. - Jag kan, jag är viktig och det jag gör är betydelsefullt.
- Leken har stor betydelse för barnens utveckling, gemenskap och inkludering. Vi vill att lekfullhet och utforskande ska ligga till grund för det pedagogiska arbetet. Genom leken lär sig barnen att andra tänker och känner annorlunda än de själva och i samspel och möten med andra får alla nya erfarenheter. Att inspirera, utmana och stötta barnens lek är en av våra viktigaste uppgifter. Vi vill att det ska vara lustfyllt och roligt att leka och lära och att humor och glädje ska finnas som en naturlig del i vardagen hos oss.

2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Respekt
- Utveckling
- Professionalism

3. Vision för förskolan i Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen En förskola för alla. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

4. Utbildning och undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

4.1 Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

4.2 Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot målfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Lärarens ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

5. Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning finns mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

5.1.1 Förskolans nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi har haft gemensamma happenings under våren och få tillfällen till olika regellekar på de cykelfria onsdagarna. Vi har haft ett pågående arbete med att utveckla tema/materiallådor. Utegruppen har haft kontinuerliga träffar. Arbetet med årstidsväxlingar ute på gården har inte varit ett gemensamt arbete, utan det har mer pågått på varje avdelning.

Analys: Vi hade som ambitionen att vi skulle ha fler aktiviteter/happenings på onsdagarna, men vi kände att det blev för mycket, så vi bestämde att det skulle ske en gång i månaden istället. Vi har även haft gemensamma spontana aktiviteter tillsammans ute på gården som varit väldigt lyckade och uppskattade. Att ha aktiviteter/happenings 1 gång per månad kändes bra och överkomligt, vilket gjorde att det gav oss lust till att göra mer.

Slutsats: Vi kommer att fortsätta med att ha aktiviteter/happenings 1 gång per månad under hösten också.

5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi vill fortsätta med våra kontinuerliga happenings samt utegruppens träffar. Vi vill fortsätta utveckla våra materiallådor samt gemensamma aktiviteter för att kunna utmana barnen än mer, både spontant och i planerade situationer.

6. Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsoteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens lärprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.

- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

6.1.1 Förskolans nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi har inte haft någon gemensam fixarkväll under våren, utan vi har haft några i personalen som har gjort miniprojekt då och då. Vi har inte hållit i att stötta barnen till att veta var alla saker har sin plats, därför har det blivit rörigt i leklådorna. Den nedre gården är fortfarande i tankeprocessen, utegruppen har påbörjat med att titta över material och möjligheter.

Analys: Det är vi pedagoger som behöver hjälpas åt att se till att leklådorna är i ordning, men vi har öppnat upp förrådet och där kan vi se att vi har arbetat med tydlighet och struktur för att hitta material att leka med. Där har vi som pedagoger varit mer närvarande och vägledande. Vi ser vinningen i att ha struktur och tydlighet, det blir en bra lärmiljö. Eftersom vi har olika PTG-timmar att lägga ut så blev det svårt att lägga ut en gemensam fixarkväll, vilket är synd då vi känner att det ger en positiv "vi känsla" i huset.

Slutsats: Vi behöver hjälpas åt att hålla den struktur vi vill ha i vår lärmiljö ute på gården. Vi behöver även tänka på att inkludera ny personal i vår pedagogiska tanke kring utemiljön. Vi saknar en gemensam fixarkväll.

6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi kommer fortsätta att bygga vidare på den yttre lärmiljön. Vi arbetar vidare med struktur och tydlighet.

7. Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.

- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

7.1.1 Förskolan nuläge utifrån vårens utvärdering:

Information kring utegruppens arbete har tagits upp på APT, men också som en stående punkt på våra husmöten, vilket har varit värdefullt för att skapa delaktighet för oss alla.

Analys: Vi har inte haft så många alternativ till aktiviteter på de cykelfria onsdagarna som vi tänkt, men vi ser att de materiallådor som är iordning har blivit använda, för de har varit lätt tillgängliga för oss pedagoger att ta fram snabbt för att inspirera till lek och aktivitet.

Slutsats: Vi ser att det är viktigt för oss pedagoger att det finns material som är iordning och lätt tillgängligt. Vi ser vinsten i att fortsätta utveckla vårt ledarskap på det här viset.

7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Att vi fortsätter med att utveckla nya materiallådor för att inspirera till både spontana och planerade aktiviteter/happenings.

8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2024/25 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- Etnicitet
- Religion och trosuppfattning

8.1 Nuläge

Vi har förhållandevis få barn med olika etnisk tillhörighet på vår förskola. I och med samhällets ökande internationalisering är det viktigt att vi synliggör kulturell mångfald och skapar förståelse för olika levnadsförhållanden och allas lika värde.

8.2 Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- respekt och förståelse för alla människors lika värde
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra

8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktighet)?

- Alla människor är olika, men lika mycket värda
- Alla ska ha samma möjlighet och få lära, utvecklas och få känna sig betydelsefull

8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Barn deltar i lek och samspel på ett positivt och inkluderande sätt
- Vi visar nyfikenhet och intresse för andra människors språk och kulturer
- Mångfald synliggörs i undervisning, material och miljö
- Vi för samtal och reflekterar kring diskrimineringsgrunderna kontinuerligt på våra möten

8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

8.6 Kunskapsutveckling

- Vi tar del av det studiematerial vi fått och har aktiva reflektioner kring detta
- Vi följer vår process i barnlogg och reflektionsunderlag

8.7 Tillgänglig lärmiljö

- Kulturell mångfald synliggörs i material och miljö
- Vi använder kommunikativa hjälpmedel som TAKK, bildknippor och pratkartor
- Vi använder digitala verktyg som Polyglutt och URplay

8.8 Ledarskap

- Vi ser över hur vi utmanar normkritiskt i undervisningen, material och lärmiljö
- Vi stöttar varandra och hjälps åt med att se på vårt förhållningssätt
- Vi vägleder och stöttar barnen i lek och samspel

8.9 Uppföljning

Barnloggar och reflektionsunderlag ligger till grund för vår fortsatta planering.

8.10 Utvärdering

9. Pedagogisk planering språk

9.1 Nuläge

Barnen kommer till förskolan med olika erfarenheter av berättande och berättelser. Då berättande är en aktivitet och kommunikationsform som är viktig för oss människor vill vi bidra till att berättarglädje tas tillvara, utvecklas eller väcks till liv i vårt tema "Lekfullt lärande i sagans värld".

9.2 Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa

9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Att berätta är ett sätt att bearbeta sina intryck, tankar och erfarenheter. Berättande och berättelser är ständigt närvarande i vårt samhälle och kan ta sig olika former och uttryck, men handlar om att göra något synligt, begripligt och möjligt att dela med andra.

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Barnen återberättar händelser och berättelser på olika sätt, med eller utan stöd
- Barnen vill vara delaktiga och är nyfikna
- Barnen tar egna initiativ och bidrar med idéer

9.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

9.6 Kunskapsutveckling

Vilken kunskap vill jag förmedla i berättelsen?

- Vi samtalar om händelser, bilder och texter för att förstå innehållet och stärka barnens språkliga och kommunikativa förmågor
- Vi följer vår process i barnlogg och reflektionsunderlag

9.7 Tillgänglig lärmiljö

Vilken berättelse kan skapas här?

- Vi använder oss av sagor och karaktärer i undervisningen
- Vi använder bilder, handdockor, rekvisita, sång, lek och dramatisering
- Vi använder kommunikativa hjälpmedel som TAKK och bildstöd
- Vi använder digitala verktyg

9.8 Ledarskap

Vilket förhållningssätt ger möjlighet till att skapa berättelser?

- Vi arbetar nära och stöttar utifrån varje barns behov
- Beroende på lek, aktivitet och situation vill vi vara närvarande i någon av dessa roller:
Aktör - vi är med och leker som om det är på riktigt
Inspiratör - vi är med i leken men mer i utkanten, lyssnar in och kommer med inspiration för att få leken att utvecklas
Observatör - vi befinner oss i närheten och lyssnar och reflekterar över vad som sägs och görs

9.9 Uppföljning

Barnloggar och reflektionsunderlag ligger till grund för vår fortsatta planering.

9.10 Utvärdering

10. Bilaga – Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man,

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön.
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald.
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck.

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag.
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv.
- Material och litteratur ska visa mångfald.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald.
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald.
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning.

Ålder: uppnådd levnadslängd,

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald.
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar.

10.2 Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen,

vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera.
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen.
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor.
4. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker.
5. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till

den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

10.4 Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.